

# ANGLIJA ZAVRNILA NEMŠKI POZIV

## LORD HALIFAX TRDI, da se bo Anglija borila dokler ne bo zajamčena svoboda vsem narodom...

### Delavske Vesti

#### CIO voditelj ne more v Združene države

Harold James Pritchett, predsednik Internat'l Woodworkers of America (CIO) je kanadski državljan in se sedaj nahaja v Kanadi.

V Združene države je prišel kot obiskovalec leta 1936 z dovoljenjem, da sme ostati tukaj nekaj mesecev. Tisto dovoljenje je potem dvaindvajsetkrat obnovil. Dne 12. julija se je vrnil v Kanado, ne da bi obnovil dovoljenje. Zato se ne more vrniti drugače kot priseljenec, namreč če zadosti vsem priselniškim predpisom. Imeti mora kanadski potni list, ki ga mora vidirati ameriški konzul v Kanadi. Neki uradnik justičnega departamenta je izjavil:

— Dovoljenj, ki jih dajemo obiskovalcem, ni mogoče večno obnavljati. To se posebno tiče tistih oseb, ki imajo v tej državi stalne opravke.

Unija zaenkrat se ne ve, kaj bo storil njen predsednik. Mogoče bo odstopil ali se bo pa vrnil v Združene države kot priseljenec.

#### Green o politiki AFL

Prejšnji torej je bil v Chicagu William Green, predsednik Ameriške delavske federacije. Resolucijskemu odboru demokratske konvencije je predložil 27 točk vsebujoč program Delavske federacije.

V programu je bilo med drugim rečeno, da Federacija načelno odobrava temeljne principe postavne za delavske odnose, obenem je pa opozoril delegate, da s tem Federacija ne nikakor ne obljublja podpore predsedniku Rooseveltu, če bo v tretje kandidiral.

Federacija ni niti tej niti oni stranki oficijelno obljubila svoje pomoči.

Federacijske zahteve so bile: določbe glede vzdržanja državljanstvih svoboščin, višje plače, krajšega delovnega časa, razširjenja zaščitnega sistema in deportacije vseh tistih inozemcev, ki priporočajo strnoglavljenje vlade Združenih držav.

Federacija je ostro ožigosala vlado, ker je uvedla protistrunsko kampanjo proti nekaterim delavskim organizacijam.

#### Delavski urad preiskuje pekarno v Tenn.

Dne 1. julija 1939 se je v Chattanooga, Tenn., Mountain City Mill Co., reorganizirala ter začela obratovati pod imenom Chattanooga Bakery, Inc. V službo pa ni hotela sprejeti 27 prejšnjih uslužbencev, članov Bakery and Confectionery Workers unije (AFL).

— Namesto njih je najela 27 nemijskih delavcev.

Dva tedna kasneje je 15 drugih inmijskih delavcev vpriporilo protestno stavko. Tudi teh ni hotela sprejeti nazaj. Delavci so se pritožili pri Delavskem uradu (National Labor Relations Board).

Delavski urad je preiskal vsak posamezen slučaj ter dognal, da se unija poslužuje zelo jalovih izgovorov.

Nekaj delavcev je zato odpustila, "ker se jim je zdelo v tovarni prevroč."

Preiskava je dognala, da so tisti delavci delali poleg peči in so prosili kompanijo, naj jim nabavi električno veternico.

Nekega delavca je odpustila zato, "ker ni bil dovolj izvežban," dasi je vršil svoje delo pri kompaniji že dve leti in pol.

Dva 56 letna delavca sta bila odpustena, češ, da sta prestopila.

Neke ženske, ki je delala pri kompaniji že deset let, ni bilo zaradi boleznih teden dni na delo. To je smatrala kompanija za zadosten vzrok, da jo je odpustila.

Delavski urad je odredil, da mora kompanija sprejeti nazaj 27 odpuščenih delavcev ter 15 delavcev, ki so zaštrajkali v protest proti krivičnemu ravnanju kompanije.

#### Vodstvo hotela se ne drži pogodbe

New York Hotel Association, v katero je vključenih poleg manjših tudi 70 največjih newyorških hotelov, ima pogodbo s petimi unijami Ameriške delavske federacije. Vsi hoteli se precej točno drže določb, edinole hotel Astor, ki ima tisoč sob, omalovažuje pogodbo.

Zastopniki Delavske federacije trdijo, da je vodstvo hotela odpustilo trinajst natakarjev in enega bellboya zaradi unijske aktivnosti.

Vodstvo je to obdolžitev odločno zanikalo.

#### Steklarji zahtevajo starostno pokojnino

V Toledo, Ohio, se je te dni zaključila četrta konvencija Glass, Ceramic and Silicia Sand Workers unije (CIO). Sprejetih je bilo več resolucij proti "peti koloni" in pa resolucija, zahtevajoča, naj bo vsak delavec že s 60., ne pa šele s 65. letom upravičen do starostne pokojnine.

#### Zalostna usoda

22-letni Paul Friedman iz Brooklyna je štiri leta iskal delo, slednjč ga je pa v torek vendarle dobil v Lakewood, N. J., pri Loyal Cloak Company. Ob osmih zjutraj je šel delat, ob petih popoldne je bil prost. Bil je vroč dan. Namesto, da bi šel domov, se je šel kopat v jezero. Prijel ga je krč in je utonil. Njegovo truplo so dobili dvajset minut kasneje.

(Nadaljevanje na 3. str.)

### NOVINCI ZRAČNE ARMADE



Ameriški letalci, ki so bili že deloma izvežbani v letanju, prihajajo na Randolph letališče v Texasu, da se še d'alje vežbajo v letanju.

## Nova vlada Sin v stopinjah matere v Tokio

Nove ministre mora potrditi japonski cesar. — Sedanji japonski poslanik bo poklican i z Washingtona.

Japonski ministrski predsednik princ Fumimaro Konoye je sestavil nov kabinet. Tvorijo ga možje z izrazito fašističnimi nazori. Ako bo japonski cesar nove ministre potrdil (kar se ne nedvomno zgodilo) do dobila Japonska pristno fašistično vlado.

Za vojnega ministra je imenoval generala Toja, za vnanjega ministra Yosuke Matsuoka, za mornariškega ministra pa admirala Jošido. Ves teden so se posvetovali glede ustanovitve novega gospodarskega reda v iztočni Aziji s posebnim ozirom na zadnje Hitlerjeve zmagave v Evropi.

Sedanji japonski poslanik bo najbrž odpoklican iz Washingtona. Kdo bo njegov naslednik, ni znano. Ve se le toliko, da bo skušala nova japonska vlada vzdržati z Združenimi državami prijateljske odnose, pod pogojem, da Združene države ne bodo Japonske v nobenem pogledu zapostavljale.

Nedavno se je vrnil v Tokio iz Nemčije Sizo Koboyaski, predsednik velikih japonskih elektrarn. V novem kabinetu bo Koboyaski najbrž minister za industrijo in trgovino. Povedal je, da je precej temeljito proučil nemško gospodarstvo. Možak je prepričan, da

Mati je pred dvajsetimi leti usmrtila zdravnika, ker jo je zalezoval; njen sin je pa usmrtil dekleta, ker ni hotela postati njegova žena.

Pred dvajsetimi leti je Mrs Mabel Crandell Kenyon iz Pawcatucka, Rhode Island, ustrelila uglednega zdravnika dr. Herberta Tetlowa. Oblastim je povedala, da ji je bil nenehoma za petami in ji vsiljeval svojo ljubezen. Ker se ga drugače ni mogla iznebiti, mu je pognala kroglo v prsi.

Za proces je vladalo splošno zanimanje. Odvetnik je pozival porotnike, naj bodo usmiljenji z obtoženko in naj se predvsem usmilijo njenega otročka Hughja. Obsojena je bila zaradi uboja na deset let, pa je bila že leta 1926 izpuščena iz ječe.

Danes je njen sin Hugh star dvajset let. Že kot trinajstletni fantič se je smrtno zaljubil v Rito Wheaton, poznejšo tovarniško delavko v bližnjem mestecu Westerly, R. I. Zadnja leta jo je večkrat prosil, naj se poroči z njim. Ona ga je vedno zavrnila, češ, da mora skrbeti za mater ter za deset bratcev in sestric.

Prejšnjo sredo se je zopet odpravil k nji s trdnim sklepom, da jo bo usmrtil, če ne usliši njegove prošnje. S karo jo je odpeljal k majhnevnemu potoku v bližini Grotona.

Ko mu je na ponovno vprašanje odvrnila, da se ne more

Nemško časopisje posveča precej pozornosti ameriškim zadevam, posebno je pa radovedno, kakšen vpliv so imele nemške zmagave na demokratsko narodno konvencijo v Chicagu.

"Deutsche Allgemeine Zeitung" je pisala: — Kdor bi se na demokratski konvenciji bolj brigal za usodo Anglije kot pa za usodo Amerike, naj samo pomisli, da je bila usoda Francije v šestih tednih zapčatena.

— Do predsedniških volitev v Ameriki je še vedno četrt leta. Evropska odločitev najbrž ne bo tako dolgo čakala.

Do Nemčija premagala Anglijo ter da ji bo morala plačati slednja deset tisoč milijonov funtov odškodnine.

lord Halifax odgovoril drugače, kot je odgovoril. Rekel je, da bo po sedanji vojni imela Evropa povsem drugačno lice, kot pa si ga slika Nemčija, kajti Evropa bo zveza svobodnih narodov. V tem imenu se tedaj Anglija bori, četudi sama, da bodo evropski narodi, majhni ali pa veliki, svobodni. Svečano je izjavil:

"Ne bomo se nehali bojevati prej, dokler ni zajamčena svoboda nam in drugim."

"Vemo, da nas bo vojna veljala vse," je nadaljeval. "toda ravno zato, ker so stvari, katere branimo, vredne vsake žrtve, je za nas velika čast, da smo branitelji tako dragocenih stvari."

Angleški vnanji minister lord Halifax je včeraj po radio odgovoril Hitlerju na njegov poziv, da se Anglija poda, ter rekel, da sedaj Anglija še ne mara skleniti miru. Rekel je, da je med angleškim in nemškim naziranjem o življenju velik prepod, ki ga ni mogoče premostiti. Lord Halifax je rekel, da bo prišel dan, ko bo nepremagljiva želja narodov po svobodi uničila Hitlerjeve blazine načrte.

Lord Halifax, ki je katoličan in zelo pobožen, ni odgovarjal Hitlerju točko za točko, temveč je pozval ves krščanski svet, da se trdno postavi v bran proti Antikristu.

Nikdo ni pričakoval, da bo lord Halifax odgovoril drugače, kot je odgovoril. Rekel je, da bo po sedanji vojni imela Evropa povsem drugačno lice, kot pa si ga slika Nemčija, kajti Evropa bo zveza svobodnih narodov. V tem imenu se tedaj Anglija bori, četudi sama, da bodo evropski narodi, majhni ali pa veliki, svobodni. Svečano je izjavil:

"Ne bomo se nehali bojevati prej, dokler ni zajamčena svoboda nam in drugim."

"Vemo, da nas bo vojna veljala vse," je nadaljeval. "toda ravno zato, ker so stvari, katere branimo, vredne vsake žrtve, je za nas velika čast, da smo branitelji tako dragocenih stvari."

Angleži bombardirajo nemške kraje

Angleži odgovarjajo na Hitlerjev poziv "k pamti" s tem, da še z večjo silo bombardirajo vojaške naprave v notranjosti Nemčije.

Nasprotno pa tudi nemci napadajo kraje v severovzhodni Angliji in zlasti na Škotskem. Angleškim letalcev v veliki meri pomagajo francoski letalci, ki v premirju niso odložili orožja.

Angleži minirali Irsko morje

Angleška admiraliteta je včeraj naznanila, da so bile v Irskem morju med Anglijo in Irsko položene mine. Anglija je po mednarodnem pravu v svojo obrambo minirala morje ter o tem obvestila druge države in posvarila ladje, da se morja izogibljejo.

Vatikan in francoska vlada

Vatikan bo najbrž podpiral novo, po nacijskem vzorcu prirojeno francosko vlado. Papež Pij XII je baje izrazil svoje prepričanje, da bosta ministrski predsednik maršal Petain in podpredsednik Laval nasledovala politiko, ki je v soglasju s katoliško cerkvijo.

Ameriška pomoč Franciji

V Marseille je došel parnik ameriškega Rdečega križa "McKeesport", ki ima na krovu 6000 ton živil in zdravniških potrebščin za francoske otroke.

"Nacije je treba vpoštevati!"

Nemška armada, ki je zasedla Holandsko, izdaja časopis, v katerem poziva amsterdamski župan Holandce, naj bolj spoštujejo nemško vojaštvo.

— Zadnji čas opažam, — pravi župan, — da se nekateri Holandci ne obnašajo dovolj spoštljivo napram članom nemške okupacijske armade. Tako obnašanje nam utegne povzročiti velike težave. Sleherni naj bi pomislili, da so na tehnični interesi vsega holandskega prebivalstva.

## Položaj v Evropi

#### Angleži bombardirajo nemške kraje

Angleži odgovarjajo na Hitlerjev poziv "k pamti" s tem, da še z večjo silo bombardirajo vojaške naprave v notranjosti Nemčije.

Nasprotno pa tudi nemci napadajo kraje v severovzhodni Angliji in zlasti na Škotskem. Angleškim letalcev v veliki meri pomagajo francoski letalci, ki v premirju niso odložili orožja.

#### Angleži minirali Irsko morje

Angleška admiraliteta je včeraj naznanila, da so bile v Irskem morju med Anglijo in Irsko položene mine. Anglija je po mednarodnem pravu v svojo obrambo minirala morje ter o tem obvestila druge države in posvarila ladje, da se morja izogibljejo.

#### PREMEMBA JUGOSLOVANSKE VLADE

Vedno več znakov je vidnih, po katerih je mogoče sklepati, da bo vlada v Jugoslaviji v mnogem oziru izpremenjena, toda kako daleč bo šla ta prememba, sedaj še ni mogoče vedeti.

Kraljevi namestnik knez Pavle je v stalnih konferencah s političnimi voditelji v kraljevi vili na Bledu. Po splošnem mnenju more biti vladna prememba izvedena vsak dan.

Poluradni list "Vreme" piše:

"Jugoslavija je na pragu velikih reform. Poglavitne poteze bližajoče se dobe narodnega in socialnega življenja že postajajo vidne."

"Vreme" tudi mnogo piše proti prostožidarjem in v tem posnema vzojnega ministra dr. Antona Korošča. List tudi



**"GLAS NARODA"**  
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).  
Frank Sakner, President; J. Lopata, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

**47th Year**

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$18.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.  
Telephone: CHelsea 3-1242

**POMAGAJTE** nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

**NAPAD NA ANGLIJO**

Ko to pišemo, je ameriška javnost prepričana, da se utegne vsak hip završiti nemški napad na Anglijo. Napad je prejšnji petek zvečer Hitler dovolj jasno napovedal. Ker pa angleškemu ministrskemu predsedniku Winston Churchill ne pride na um pogajati se s Hitlerjem, se bo napovedano nedvomno zgodilo.

Bliža se žalostna angleška jesen z viharji in meglami. Hitler stremi po kolonijah, njihovimi naravnimi viri in zakladi, po sužnjih, ki bi mu za kosček kruha vršili najtežavnejša dela. Pot v te kolonije mu pa brani Anglija.

Hitlerju je v zadnjem času že mnogo uspelo. Dosegel je cilje, o katerih ni nihče niti sanjal, da jih bo dosegel. Hitler ni sam. Za njim je cela vrsta dobroizvedenih vojaških tehnikov. Ti strokovnjaki vedo bolje nego kdorkoli v inozemstvu, kakšnega pomena so zadnje velike Hitlerjeve zmage. Ti strokovnjaki niso fanatiki, pač pa hladni računarji, ki se ničesar ne lotijo na slepo srečo.

Uspeh blitzkriega omogočajo težki tanki in pa napadi iz zraka.

Severno morje in Irsko morje sta slični dvema dobro utrjenima jarkoma, preko katerih ni mogoče postaviti pontonov. Pri napadu na Anglijo težki tanki ne bodo prišli v poštev.

Pot do Holandske, Belgije in Francije vodi iz Nemčije po kopnem, pot do Anglije pa preko morja. Vojna taktika, ki so se je posluževali Nemci na Holandskem, v Belgiji in v Franciji, z ozirom na Anglijo ne pride v poštev. Triki, ki so se pri Kodanju, Oslu in Rotterdamu obnesli, se pri napadu na London ne morejo obnesti.

Za uveljavljenje novih načinov in sredstev je pa treba časa, ki ga Nemčiji resno primanjkuje. Vpoštevati je treba tudi, da Anglija razume nacijski nauk in da se je Anglija predramila.

S porazom Francije je nemška armada dosegla svoj višek. Mera njenih uspehov je polna.

Bliskovita vojna proti Angliji bi bila dobljena s silnimi izgubami človeških življenj in materijala. Tudi če se Hitler polasti Anglije, bi deli angleške armade in angleške mornarice še dalje živeli. Živeli bi nepremagljivo, dokler bi ne upadel Angležem pogum, ki jim pa ne bo upadel.

Ako bi Hitler prepodil ostanke angleške armade z domačih tal v kolonije, kar bi se seveda zgodilo z brezprimernimi žrtvami, bi se znašel krvaveči in sestradani nemški narod pred ruskim problemom. Na smrt utrjene ostanke svoje nekoč pomorne armade bi moral Hitler pripraviti za borbo na Vzhodu.

Med Rusijo in Nemčijo obstoji namreč ena tistih nenapadnih pogodb, ki so doslej še vselj dovedle do vojne.

**USODNE POSLEDICE MIRU**

Ako bi Anglija sedaj sklenila z Nemčijo mir, bi bilo to usodnega pomena za trgovino Združenih držav.

Poročilo, da bo pred napadom na Angleško otočje ponudil Hitler Angliji mir, se je izkazala iz Hitlerjevega govora v petek.

Hitler bo najbrž zahteval, naj Anglija vrne vse kolonije, ki jih je imela Nemčija pred vojno, in naj se Anglija več ne vmešava v politične zadeve na evropskem kontinentu, dočim naj bi Anglija sodelovala pri gospodarski ureditvi nove Evrope.

Anglija naj bi se torej odpovedala vsem prednostim, ki si jih je bila tekom let zamajala pod mednarodnim finančnim kapitalizmom ter naj bi bila v gospodarskem in finančnem pogledu odvisna od nemško-italijanske zveze.

Anglija teh pogojev seveda ne bo sprejela, ker bi njihov sprejem sličil njemu popolnemu porazu.

Poraz Anglije bi bil silen udarec za Združene države in njihovo zunanjo trgovino. Amerika bi izgubila po drugih kontinentih svoja tržišča, vsled česar bi bilo ameriško delavstvo strahovito prizadeto.

Amerika si je nabavila ogromne množine zlata, ki ji koristi le z ozirom na vnanjo trgovino.

Če bi Nemčija in Italija dobili kontrolo nad svetovnimi tržišči, bi zlato ne igralo nobene vloge, zato ker ga nimata. Trgovini bi postavili nove temelje, ki bi bili v očitnem nasprotju s sedanjimi trgovskimi metodami.

Novo gospodarstvo, ki ga snujeta Nemčija in Italija, bi uničilo vsespovsod srednji razred in bi izpodkopalo zadnje temelje demokracije.

**Iz Jugoslavije**

**Železničarji bodo v Zagrebu zgradili deset 4-nadstropnih hiš.**

Zagrebski železničarji imajo velike načrte. Zgraditi nameravajo deset novih štirinadstropnih hiš v Zagrebu s 104 udobnimi stanovanji in sicer med Relikovičevo, Ljubljansko, Talovčevu in Hanuševu ulico. Tam bodo uredili tudi trg in zgradili veliko igrišče za železničarske in druge otroke. Gradnja vseh teh hiš bo veljala okrog 18 milijonov dinarjev. Izdelani so načrti, ki bodo predloženi merodajnim krogom v Beogradu, da se v ta namen zagotove potrebna sredstva.

**Pšenica se spet draži.**

Zaradi hude dolgotrajne zime in povodnji je v Bački na ogromnih površinah pšenica zmrznila in so morali vso to zemljo preorati ter zasejati s koruzo. S tem se je površina s pšenico posejane zemlje znatno zmanjšala, kar je vzrok, da se cena pšenici znatno dviga.

V Subotici je sedaj pšenica po 280 din stot. Zaradi takega povišanja cene pšenici so lastniki mlinov prosili banksko upravo, da se cena moki druge vrste določi na 375 din stot in da se za bodoče sme cena moki zvišati primerno z zvišanjem pšenice. Bankska uprava o tem še ni izdala odločitve.

**Umrli starci 121 let in zapustil še starejšega brata.**

Te dni je v mali vasi Vojskovi pri Bosanskem Šamcu umrl Pero Mihajl v 121. letu svoje starosti. Rajni je bil brat najstarejšega človeka v Jugoslaviji Mate Mihačja, kmeta iz Donje Dubice, ki je sedaj star 129 let. Družina Mihajl je ena najstarejših v Posavski Hrvatski in je bila svoj čas tudi zelo bogata. Tam, kjer je danes Bosanski Šamac, so imeli pred devetdesetimi ali sto leti Mihajli svoja posestva. Danes pa so siromašni. Mihajlevih potomcev je okrog 400.

**11,000,000 za regulacijo Save.**

Vprašanje regulacije Save je aktualno že dolga desetletja in so v ta namen tudi že porabili

**PESMARICA**  
"Glasbene Matice"  
Uredil dr. Josip Cerin  
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

pri Ingu. Kmet je prišel v Rumo, da bi zmlél dve vreči pšenice. Nato je izročil svoj voz z moko sorodniku Nikoli Puziču, da ga pelje domov, sam pa je odšel v bližnjo vas Voganj. Od tega dne ni za njim nobenega sledu. Njegova sestra je naznanila oblasti, da je brat izginil. Ugotovili so, da sploh ni bil v Voganju. Ker je kmet imel pri sebi večjo vsoto denarja, sumijo, da je bil izropan ali celo umorjen.

**Posledica pozabljivosti.**

Blagajnik koprivniškega kolodvora, višji železniški uradnik Ivan Zemljčič je v soboto na svoji pisalni mizi pustil 9900 dinarjev, ki jih je pozabil zakleniti v blagajno. Ko se je v ponedeljek vrnil v svojo pisarno, je opazil, da mu je bil ukraden ves ta denar, ki je obtojal iz dveh bankovcev po 500 din in 89 bankovcev po 100 din. Čeprav je bila takoj uvedena preiskava, ki jo je poleg policije vodil tudi odposlanec ravnateljstva državnih železnic, doslej še niso mogli ugotoviti, kdo je denar ukradel.

**V Zagrebu so odkrili tovarno za ponarejanje vin.**

Vinarski nadzornik banske uprave banovine Hrvatske je odkril na Medveščaku veletrgovino z vinom za izvoz in domačo porabo, podjetje, ki je ponarejalo ogromne količine vina. Slabše vrste vina je barvalo in nalivalo v buteljke z zvočnimi etiketami. Da ni mogel nihče dveniti, da so vina pristna, jim je buteljko odprl, so za buteljke uporabljali vinskih esencih namočene zamazke. Ker je ta "tovarna" obratovala v velikem obsegu, je bilo zelo mnogo žrtev. Obetajo se še senzacionalna odkritja.

**15-letni deček ubijalec.**

Pred okrožnim sodiščem v Petrinji se je te dni zagovarjal 15-letni deček, ki je na paši v prepiru z nožem do smrti zabol enako starega tovariša. Mladi ubijalec bo šel za pet let v pobiljševalnico.

**Peter Zgaga**  
OD VSEPOVSOD O TEM IN ONEM

Rad čitam zanimivosti iz raznih delov sveta, o segah in običajih raznih narodov, zgodovinske in zemljepisne podatke ter si ustvarjam o tem, kar čitam, svojo sodbo.

Nedavno sem naprimer brai, da si je radio-aparat utrl pot v najsamotnejše dele sveta. Po sibirskih tajgah poslušajo muziki radio, kitajske roparske džunke so opremljene z radio aparati.

**Strahovito ogorčenje**

nad cigani je zavladalo na Trešnjevki pri Zagrebu. Policija je bila tisto jutro aretirala enajst ciganon zaradi suma, da so ugrabili 3-letno hčerko mizarja Petra Pavlina na Samoborski cesti, jo strpali v svoj voz in jo odvedli proti Jarunu. Še tisti večer se je dekletce vrnilo iz ciganskega taborišča in izpovedalo: "Cigani so me vse popoldne varovali, da ne bi ušla in mi pretili, da me ubijejo, če bom klicala na pomoč. Tudi pretepli so me." Njeno vpitje pa je čul nekdo, ki je šel mimo, stopil v cigansko taborišče, odvedel deklo ciganom in ga odvedel domov. Cigani vsi tajiijo, da bi bile navedbe dekletove kolektaj resnične, policija pa je imela mnogo truda, da je zadržala množico, ki je hotela na vsak način sama obračunati s cigani.

**Prva tovarna avtomobilov v Jugoslaviji.**

V Rakovici je bila pred dnevi slovesno otvorjena prva tovarna avtomobilov v Jugoslaviji. Tovarna zavzema 10.000 kvadr. m in je opremljena z najbolj modernimi stroji. Baje je celo ena najmodernejših tovarn v srednji Evropi. Podjetje je last "Industrije motorjev." Tovarna bo proizvedla na leto več tisoč tovornih avtomobilov, pozneje pa bo izdelovala tudi potniške avtomobile.

**Rekordni spomladanski ribolov na Jadranu.**

Sedanji pomladni ribolov na Jadranu je izredno dober. Samo v eni noči so ribiči nalovili 6 vagonov sardel in v Splitu so jih prodajali po 10 din kilogram. Vseh rib ne morejo prodati, zato jih bodo nasolili in pripravili za izvoz.

**Divje koze ne prebivajo le v gorovju, in dom divjih gosi ni le v močvirju, ampak jih je dovolj tudi na newyorškem Broadwayu in drugih stranskih cestah.**

**V vsaki večji žogometni igri porabijo povprečno po dvainštirideset žog.**

**To je zame tako važna novica, da bi bil vse življenje nesrečen, če bi je ne vedel.**

**V nekem ljubljanskem časopisu sem čital naslednji oglas: — Proti primerni odškodnini prevzamem izplačilo dolgov in Slovaški republik.**

**Oglas ni točen in ne bo imel posebnega uspeha. Zdi se namreč, da bodo Slovani nekega dne svoje račune s Hitlerjevimi slovaškimi republikanci brez vsakega posredovalca poravnali.**

**Francoska Akademija znanosti je nekoč dognala, da je na svetu 2796 različnih jezikov.**

**V to število nikakor ne morejo biti vštetii jeziki tistih žensk, ki zaležejo za dva.**

**V Jugoslaviji sta bila doslej dva nebatičnika: eden v Beogradu in eden v Ljubljani. — Zdaj so zgradili še tretji nebatičnik in sicer v Sarajevu, ki je pa manjši od beograjskega in ljubljanskega. Ima namreč samo devet nadstropij in je visok 34 metrov. Ljubljanski in beograjski imata po dvanajset nastropij ter sta nad štirideset metrov visoka.**

**Newyorški Slovenci naj ob čitanju tega poročila pazijo, da se jim v glavi ne zvrti.**

**Najboljši prijatelj**  
v nesreči vam je:

**SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORA USTANOVA**

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000  
PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:  
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

**DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO**

100 DIN.	---	\$ 2.30
200 DIN.	---	\$ 4.40
300 DIN.	---	\$ 6.50
400 DIN.	---	\$ 8.50
500 DIN.	---	\$10.25
1000 DIN.	---	\$20.—
2000 DIN.	---	\$39.—

**V DINARJIH**

100 LIR	---	\$ 5.90
200 LIR	---	\$11.50
300 LIR	---	\$17.—
500 LIR	---	\$28.—
1000 LIR	---	\$55.—

**V L I E A H**

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

Vedel razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

**SLOVENIC PUBLISHING CO.**  
: : POŠTNIŠKI ODDIELNIK : :  
216 West 18th Street, New York



# Kratka Dnevna Zgodba

## Po naših gorah

Po prav prijetni poti, ki vodi čez most preko Save Belinke prispeš v Mojstrano. Vas leži ob izlivu Triglavske Bistrice v Savo, pred vzhodom v tri triglavske doline: Vrata, Kot in Krma pod skalovito Možakljo. Na severni strani Mojstrane, visoko nad železniško postajo leži Dovje z znamenito cerkvi-jo Sv. Klementa, kjer župniku je sedaj, kot naslednik turistom dobro znanega planinca in pevca župnika Jakoba Aljaža, gospod Martin Pečarič.

Iz Mojstrane držijo na Triglav štiri poti, in sicer: čez Kot čez Krmo, čez Prag in Tomiškovo pot. Vrata je romantična, čim svetla znana, najlepša dolina, ne samo v Julijskih, temveč v vseh Alpah. Dolga je nekako tri ure hoda. V začetku je ozka, na zgornjem delu pa se nekoliko razširi. V razširjenem delu doline se nahaja koča "Aljažev dom". V skrajnem kotu pa prelaz Luknja 1758 m na meji med Italijo in Jugoslavijo. Desno in levo zapirajo dolino skalnate stene, na njo pa gledajo orjaški vrhovi kot "Kokova špica", "Rogljica", "Dovški križ", "Škratice", "Stenar", "Čmir" in od vseh največja naš očiak "Triglav".

Onkraj žleba zavije dokaj široka cesta na desno in pelje ob levem bregu Bistrice do slapa "Peričnik".

Slap Peričnik je poleg slapa Savice najlepší slap v Sloveniji. Po strmem klancu mimo razgledne verande prispeš od koč v 5 minutah na most pod slapom. Veličasten pogled. Iz majhne skale pada v lepem lozu iz višine 52 m ogromna gmota vode v zelen tolmun, od koder odteka med skalami v bližnjem Triglavsko Bistrico. Močno grmenje vode se sliši daleč naokrog. Nad glavnim slapom vidiš manjši 20 m visok slap, ki teče po skalah nad prvim in se združuje s njim pri njegovem izviru. Po lesenem mostičku pod ogromno skalo, ki ti zakriva slap, prideš na stezo, ki pelje k gornjemu slapu, oziroma na levo stran vodopada, odkoder imaš veličasten pogled na slap in tolmun. Od tam greš po stezi pod skalovje ozadja vodopada in na njegovi desni strani navzdol, ali pa strmo po kamenju navzgor k zgornjemu slapu in od tam po ovinkih na desni strani Peričnika nazaj h koči.

Kolovozna pot, ki se vzpenja vedno višje, te pelje po bukovem in smrekovem gozdu. Pot pelje skozi gozdove in pašnike mimo Bambergove lovske kočice. Spodnja pot preide polagoma v stezo ob galerijah z romantičnimi scenerijami. Po polurni hoji se snideta obe poti, nakar prispeš po 15 minutni hoji po gozdu do Šlajmarjeve vile, od koder zagledaš Aljažev dom.

Aljažev dom leži obdan od prijaznega gozdička na mali planoti v gornjem delu doline Vrata, v višini 1015 m. Poleg doma v gozdičku pa leži Aljaževa koča in kapelica. Pred domom se nahaja umetni bazen za kopanje. Od kočice se ti nudi prekrasen pogled na gorske velikane, Triglav, Stenar, Dolko-va glava, Škratice, Čmir in Begunjski vrh.

Aljažev dom je moderno urejeno enonadstropno poslopje. Ima več sob z eno do štiri posteljami in skupna ležišča.

Od Aljaževoga doma prispeš v 10 minutah na razpotje. Navravnost v jugozapadni smeri pelje pot na Prag. Severno triglavsko steno, Luknjo in Stenar, a na levo po kamenju v gozd, čigar drevesa so zaradi plazov vseskozi upognjena. Po gosti zaraslem gozdu prideš v steno žleb pod Čmurovo špico 2393 m. Kmalu zaviješ desno in prispeš na strmo, z redko razvrščenimi klini opremljeno skalovje. Čim višje se vzpenš po skačevju, tem lepši je razgled. Ko si v višini 1300 m, se ti odpre prekrasen pogled na svitu jutranjega sonca lesketajoče se vrhove: Stenarja, Dolkove špice, Škratice in na dolino Vrata. Stopaš dalje, vedno višje, desno, levo po strmih s klini in žico zavarovanih pobočju Čmura. Vsakih 100 m opaziš označbo višine, v kateri se nahajaš. Ko prispeš v višini 1900 m, se znajdeš pred tako imenovanim oknom. Skozi okno po klinih, greš navzdol. Onkraj okna prispeš v za-nežen žleb. Po snegu greš navzgor in že se nahajaš na s klini zavarovani steni Begunjskega vrha.

Preko okna in snežišča v žlebu je najtežavnejši del Tomiškove poti. Če leži sneg, kot četost, visoko nad potjo v žlebu. Klini v oknu so slabo razvrščeni. Nadomestiti bi se morali z žico, ki bi segala od vhoda v okno v polkrogu do žice pod steno, ki je včasih neoparabna. Ta včasih nerabna žica bi se morala za pet — šest metrov podaljšati. Od konca podaljška žice pa napeljati žico na desno steno žleba, ki bi služila za varnost pri prekoračenju snežišča.

Že večkrat sem šel po Tomiškovi poti, a sem vedno nalletel na sneg v tem žlebu, zato mislim, da ta del poti ni pravilno zavarovan.

Od tu dalje je najzanimivejši del Tomiškove poti. Po s klini in žico zavarovani strmi se vzpenjaš enkrat navzgor, pa zopet po ravnini, vedno s prav lepim razgledom na vrhove in dolino. Na višini 2060 m zagledaš že rob Kredarice. Tu krene pot na levo nad potjo čez Prag, ki se tu združuje s Tomiškovo potjo. Skupna pot pelje letos preko snežišča k studenčku pod Begunjskim vrhom ki je prav blagor za turista. Tu se odpočiješ, potem ko si plezaš skoro tri ure po strmi in olajšaš svoj nahrbtnik za en del njegove vsebine, nakar šele kreneš dalje.

Soce, ki ti ga je prikrival do sedaj Čmir, in Begunjski vrh, ti prav dobro de.

Od studenčka pelje pot strmo navzgor. V par minutah si na razpotju. Levo pelje pot v 30 minut oddaljeno Staničovo kočico 2332 m, na desno na Kredarico v Triglavski dem 2515 m, do koder imaš eno uro hoda.

Od tu dalje je najzanimivejši del Tomiškove poti. Po s klini in žico zavarovani strmi se vzpenjaš enkrat navzgor, pa zopet po ravnini, vedno s prav lepim razgledom na vrhove in dolino. Na višini 2060 m zagledaš že rob Kredarice. Tu krene pot na levo nad potjo čez Prag, ki se tu združuje s Tomiškovo potjo. Skupna pot pelje letos preko snežišča k studenčku pod Begunjskim vrhom ki je prav blagor za turista. Tu se odpočiješ, potem ko si plezaš skoro tri ure po strmi in olajšaš svoj nahrbtnik za en del njegove vsebine, nakar šele kreneš dalje.

Soce, ki ti ga je prikrival do sedaj Čmir, in Begunjski vrh, ti prav dobro de.

Od studenčka pelje pot strmo navzgor. V par minutah si na razpotju. Levo pelje pot v 30 minut oddaljeno Staničovo kočico 2332 m, na desno na Kredarico v Triglavski dem 2515 m, do koder imaš eno uro hoda.

**STRAHOTE VOJNE**

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner

228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

## Veliki Atlas sveta

Vojujoči se narodi v Evropi vstvarjajo zgodovino. Svetovnih vesti pa ne morete razumno zasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." Toda vse drugo je res, kot ta trditev, ako vpošteramo ta atlas. In tukaj pride poglavitna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodatne zemljevide, ki kažejo premenjene meje vseh držav, ki bodo prizadete vsled mirovne pogodbe, in jih boste prejeli te-

## Bojni pripomočki v starem veku

Že v predgrški dobi so stari narodi v bojih uporabljali bojne vozove. V Orientu so tedaj imeli vozove, ki so jih vlekli z oklepi zaščiteni konji. S kolesnih prečk so moleli dolgi, ostri noži, a vozovi so bili zasedeni z lokarji in metaleci koplji, ki so s svojimi sigurnimi streli in meti neredko pripravili napadnega nasprotnika v zmedo ter pognali cele vojske v beg. Židovski preroki so opisovali bojne vozove iz Niniv in Babilona na takšen način. da so neki raziskovalci nekoč trdili, da so morali stari Babilonci in Asirci poznati elektriko ter električne cestne železnice.

Hanibal je Rimljane do smrti prestrašil s svojimi "živimi tanki," sloni. Rimski legionarji pa so kmalu dognali, da je mogoče slona s plamenicami in ognjem tako preplašiti, da so jo z divjim trobljenjem uverili nazaj proti lastnim četam.

Bojni vozovi so postali pravo grozo zbujajočo orožje šele potem, ko so izumili "grški ogenj". Ta gorilna snov, ki njene kemične sestave danes ne poznamo več dobro, je imela najrazličnejša imena in je bila nevarna tudi zavoljo tega, ker je gorila v vodi, da jo je bilo mogoče uporabljati proti ladjam. Samo s peskom je bilo mogoče plamen pogasiti. Križarji so v svojih poročilih pripovedovali, kakšen strah so imeli pred "ogjen bluvajočimi sodi" ki so jih z njimi bombardirali Saraceni. Na bojnih vozovih so uporabljali grški ogenj v obliki "goročih sulic."

Iz srednjega in novega veka zlasti iz 18. stoletja, so nam znane različne oblike bojnih vozov. Že tedaj so gradili vozove, ki naj bi bili uporabni z najmanjšim številom mož in vlačnih živali. Pri napadih na utrjena mesta so uporabljali zelo pogosto premikajoče se stolpe s ploščami, s katerih so napadale streljali na napadence, med tem ko so vojaki iz varne notranjosti potiskali stolp

naprej. Leta 1865 so objavili načrte za prvi oklopni voz, ki naj bi ga poganjala para in ki je imel čudno obliko jeklene čelade. Izumitelj tega voza ga je hotel oborožiti s topovi in meter dolgimi meči, ki so moleli s kolesnih prečk in drugih delov voza.

Anglež Pennington je l. 1900 napravil načrt za bojni voz, ki je hudo sličil vojni ladji. Tu di Viljem II. je v neki svoji risbi iz leta 1897 pokazal zanimanje za oklopne bojne vozove. Takšen bojni voz, ki bi sličil ogromni lokomotivi, bi bil oborožen z nič manj nego 26 do 30 topovi, z več nego sto strojnimi itd. Na risbi je opaziti tudi topovske cevi, ki molijo navzgor. Kako naj bi se ta silno težka pošast premikala naprej, ne da bi se vdiral v zemljo, je seveda težko umljivo.

## DELAVSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. str.)

### Mornariška unija je drugačnega mnenja

Na polletni skupščini mornariške unije (CIO) je rkel predsednik Joseph Curran, da bo narodni odbor unije spremljal svoje stališče napram Rooseveltovemu tretjemu terminu.

Na lanski konvenciji je unija, ki ima baje nad 60.000 članov, priporočila tretji termin in obljubila predsedniku Rooseveltu vso pomoč, če bo kandidiral, zdaj je pa drugačnega mnenja.

Curran je povedal članom narodnega odbora, da sta se izza zadnje konvencije narodni in mednarodni položaj temeljito izpremenila.

### Niladostni delavci v New Jersey

Po 1. septembru bodo morali delodajaleci v New Jersey preskrbeti vsem svojim delavcem, ki še niso stari 18 let, uradno dovoljenje, da smejo delati. Izvzeti bodo le raznašalci časopisov in delavci na farmah.

Mladoletni delavec ne sme pod nobenim pogojem delati več kot osem ur na dan in štirideset ur na teden.

### Westinghouse je zvišala plače

Westinghouse Electric and Manufacturing Company v Pittsburghu naznanja, da bo ta mesec povišala svojim službenim plačo za 14 odstotkov. Kompanija je imela meseca aprila, maja in junija skoro šest milijonov dolarjev čistega dobička.

### NAKLADA ITALIJANSKIH LISTOV.

(Po najnovejših podatkih ima izmed italijanskih dnevnikov največjo naklado "Corriere della Sera." V Italiji izhaja 82 političnih dnevnikov, 690 revij, 160 političnih listov, ki izhajajo po nekajkrat na teden in 3900 nepolitičnih listov in publikacij.

Največjo naklado imajo naslednji listi, razširjeni po vsej Italiji in precej znani tudi v inozemstvu: "Corriere della Sera" 900.000 izvodov; "Stampa" 400.000 izvodov; "Gazette del Popolo d'Italia" 300.000 izvodov. Izmed dnevnikov, ki imajo bolj krajevni in provin-

cialni značaj, je na prvem mestu "Messaggero" v Rimu z naklado 250.000 izvodov. Sledi mu "Gazzettino" v Benetkah, dalje "La Nazione" v Florenci, ki imata po 180.000 izvodov naklade. "Tribuna" v Rimu, "Regime Fascista" v Cremoni, "Resto del Carlino" v Bologni in "Matino" v Neaplju imajo po 150.000 izvodov naklade, a "Roma" v Neaplju 100.000 izvodov. Celotna naklada vseh dnevnikov znaša na dan 4.27 milijona izvodov.

Rojake prosimo, k o pošljete za naročnino, da se poslužujejo —

**UNITED STATES OSIROMA**

**CANADIAN POSTAL MONEY ORDER,**

ako je vam le priročno

1.800.000, "Tribuna Illustrata" 600.000, "Illustrazione del Popolo" 400.000 "Travaso delle Idee" 300.000 in "Matino Illustrato" 250.000.

# Poučni spisi

**ANGLEŠKO SLOVENSKO BEKILLO.** Sestavil dr. F. J. Kern. Vezan — Cena \$2.00

**BODOČI DRŽAVLJANI** naj naročite knjizico — "How to become a Citizen of the United States". V tej knjigi so vsa pojasnila in anekdoti za naseljene — Cena 35c.

**DENAR.** Spisal dr. Karl Engli. 236 strani. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo steberecemu kot orientacijski spis 9 denarju. — Cena 50c.

**DOMAČI ZDRAVNIK.** Spisal Sebastian Kniepp. 210 strani. — Cena \$1.25

**DOMAČE ŽIVALI.** — Spisal Damir Feigel. — 72 strani. — Cena 50c.

**DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK,** spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez — Cena \$1.50. Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

**GOVEDOREJA.** Spisal R. Jęgart. 143 strani. 8 slikarj — Cena \$1.—

**KOKOŠJEREJA.** Sestavil Valentin Razinger. 62 strani. Bros. — Cena 50c.

**KNJIGA O LEPEM VEDEDJU.** (Urban) Vez. — Cena .75c.

**KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDJU.** 111 strani — Cena 50c.

**KRATKA SRBSKA GRAMATIKA.** 68 strani — Cena 30c.

**MLEBARSTVO.** Spisal Anton Pevc. 8 slikami 109 strani. — Cena 50c. — Knjiga se mlekarije in ljubitelje mlekarstva sploh. — Cena 50c.

**NAJVEČJI SPISOVNIK.** — 156 strani. — Cena 50c.

**NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI.** Spisal Fran Erjavec. 2-4 strani. Bros. — Cena .25c.

**OBRTNO KNJIGOVODSTVO.** 258 strani. Vez. — Cena \$1.— Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavnkarstvo ter šolstvo.

**ODKRITJE AMERIKE,** spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mabeo ves Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. — Cena 50c.

**PRAKTIČNI RAČUNAR.** Trda vez. 251 str. — Cena 75c. — Priročna knjizica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno.

**PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE** Spisal dr. F. Veber. 341 strani. — Cena 50c. — Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije.

**SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR.** Sestavil Dr. F. Bradac. — 625 strani. — Cena \$1.25

**UMNI ČEBELAR.** Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. — Cena \$1.—

**VELIKI SLOVENSKI SFISOVNIK.** Sestavil H. Podkrajsek. — 437 strani. — Cena \$1.—

**VELIKI VSEVEDEŽ.** 144 strani. — Cena \$1.— Zbirka zanimivih in kratkoasnih spretnosti; burke in šalivi poskusi; vedeževalna tabela; punktiranje; sastavice.

**ZDRAVILNA ŽELIŠČA.** 62 strani. — Cena .25c.



## Kuharske KNJIGE LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.



V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

**"Naši Kraji"**

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotiskju na dobrem papirju vas stane —

**\$1.**

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK



Bokinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK



SKRIVNOSTNI STUDENEC

Roman: Spisal P. Keller. - Poslovenil I. D.

19

"Sedaj pa bo morala prodati..." so govorili po vasi. Ana ni veliko prišla v stik z vaščani...

Sin ji je iznova poslal mnogo denarja, le naslova ni nikoli priložil, nikoli ni pisal, kako živi, kaj dela...

Tri tedne po požaru je Karel dovršil medicinske študije s prav dobrim uspehom. Ni mu še bilo znano, da je doma pogorelo...

Objel je mater; ona se je stisnila k njemu, toda ni jokala. "Kaj sedaj? Kaj bo sedaj? - Nista vedela."

"Karel je rekel: "Leto dni morava se vzdržati. Ko prestanem prepisano prafšo, začnem kjerkoli, pa naj bo v še tako majhnem kraju..."

"Toda grunt?" "Da, da, grunt!"

EMA.

Tisti čas je najbolje šla kupčija s svilenimi nogavicami. Kakor nalezljiva bolezen se je širilo to. Saj v nedeljo je vse nosilo svilene nogavice, od sluge v pisarni do zadnje pestunje na deželi.

Fabrikant Jelišnikar je bil zelo bogat človek. Z gospodom graščakom sta si bila dobra znanca, sedela sta bila skupaj v oblastni skupščini in sta prav dobro shajala drug z drugim.

V bankah graščak ni imel nobenega kredita več. V tej sili se je napotil do Jelišnikarja in ga prosil za posodo.

"Ema," je rekel, "kako je bila ta pot težka, ti ne morem povedati."

Deklica se mu je ovila okrog vratu.

"Oh, zakaj sem tako šibka, da ti ne morem prav nič pomagati!"

"Če bi mi ostalo od prodaje vsaj toliko, da bi lahko živela, pa bi to staro dediščino naše družine prodal. Kar pa so mi ponujali, je sramota."

"Ali ne bi šla v mesto in si poiskala službe? Za bolniško sestro morda?"

"No, in potem se nauči šiti takoj tudi mrtvaški prt, s tem mi boš izkazala poslednjo uslugo."

Hudi časi. Jesenske megle so se kuhale okrog hiše. Pismonoša je prinesel časopis. In kaj je bilo popisano v njem pod neokusno velikimi napismi.

Graščak je vzel v roko časopis in bral.

In nato je začelo goreti pri Colnarjevih. Prva je opazila ogenj Ema. Iz njene sobice se je videlo na vas. In ko je kakor vselij, predno je legla k počitku, tih in pobožno pogledala proti hiši, kjer je bil doma njen dragi, je zagledala plamen, ki je švigal iz skednja.

Od vseh strani so prihitali gasilci. Curki iz brizgalk so se namenili po sosednjih poslopih, skednja, ki je bil poln slame, niso mogli več rešiti. Ema je spočetka stala na vrtu, prav pri studenu, odkoder so večinoma črpali vodo.

Drug, daljše cevi so napeljali do vaškega ribnika. Studenec se je iskrič v mesečini. Ali je bila presveta Devica, ali pa grda čarovnica, ki je ukazovala sedaj studencu? Ali je plaval duh unorjene okrog plamena po pregrešenem domu Colnarjevem in podpihaval plamen, naj uniči do zadnjega vse, kar je pričalo še o blagostanju.

Pri vratih na dvorišče je stal Meden. Niti ganil ni z roko, da bi pomagal. Drugim, ki so brez dela prodajali zijala, je rekel:

"To je prek'et'vo! Ali more ta ženska še sama gospodariti? Vsa obilna žetev je šla v nič. Ha! Kdo pa danes hrani žito? Bodo pač zelo bogati Colnarjevi, če ne potrebujejo denarja. Meni ga je bilo treba; takoj sem zmlatil in prodal vse, še slamo, kolikor je ne potrebujem sam. Meni ne more kaj pogoreti. Denar imam v hranilnici. Kakor kdo gospodarji, tako pa je!"

Celo gasilci so bili veseli, da je Ema zajemala iz studenca. Drug nobeden se ni hotel muditi pri skrivnostni vodi. Vetrni ni bilo. Ogenj je tih po požaru skedenj. Kruh, ki je ravno dozorel, se je spremenil v pepel.

"Kdo je zažgal?"

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Vesti od vsepovsod

Španska prekinila odnose s Chile

Po leto dni trajajočem sporu, ki je bil posledica španske državljanske vojne, je prekinila Španska z južnoameriško republiko Chile diplomatske odnose...

Nad 23 tisoč internirancev v Angliji

Vlada naznanja, da je bilo izza izbruha vojne v Angliji interniranih 23 tisoč 300 oseh...

Bojevati se hoče

Colonel Ivan Lamb, Američanec, ki se je boril v svetovni vojni na angleški strani ter je nad Londonom sestrelil prvi nemški Gotha bombnik, je brzojavil angleškemu ministrskemu predsedniku Winstonu Churchill, da je spet pripravljen za boj...

Panameriško brodovje

Iz Havane poročajo, da je bivši predsednik Carlos Hevia predlagal predsedniku Rooseveltu ustanovitev "panameriškega brodovja", ki bi bilo sestavljeno iz vojnih ladij vseh ameriških držav.

Taylor je okreval

Žena M. C. Taylorja, osebnega Rooseveltovega zastopnika pri Vatikanu, se je zahvalila papežu Piju, ker se je tako zelo zanimal za njenega moža, ki je pred nekaj tedni nevarno zbolel.

Ameriški diplomati odpotovali v Zenevo

S posebnim vlakom so dospeli v Švico člani ameriškega poslanstva na Nizozemskem. Začasno se bodo nastanili v Ženevi, odkoder bodo ob prvi priložnosti odpotovali v Združene države.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. - Naročite ga še danes!



Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev 48 velikih strani; 32 barvanih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav; 45 svetovnih slik popolnoma označenih; Zanimivi svetovni dogodki. Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi: RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJ POKOLČEVANJE ČEHO-SLOVAŠKE K NEMČIJI NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost: HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri: "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

DIKTATORJEM SO ZNANE AMERIŠKE ARMADNE SKRIVNOSTI

V Houston, Texas, se vrši konvencija "Elkov", na kateri je nastopil kot govornik tudi kongresnik Dies.

Amerika nima nobene vojaške skrivnosti, - je vzklivil Dies, - ki bi ne bila znana Hitlerju in Stalinu. V Ameriki je "peta" kolona, ki je dosti boljše organizirana, kot so slične organizacije po evropskih državah.

Diesu so baje znana imena ljudi, ki so fotografirali v Texasu najvažnejše postojanke ter fotografije poslali preko morja. Teh oseb ni imenoval, toda namignil je, da so Nemci oziroma ljudje, ki simpatizirajo s Hitlerjevim režimom.

Dies je predsednik kongresnega odbora, ki preiskuje protiameriške delavnosti. Odbor je že zaslišal ogromno števil oseb ter ima baje precej točne podatke o delovanju tujezemskih špijonov v Združenih državah.

Zaenkrat posveča največjo pažnjo protidržavni delavnosti ob južni meji Združenih držav.

Vatikanski poziv Angliji

Vatikansko glasilo poroča, da papež Pij XII želi, da bi Anglija natančno proučila mirovne predloge, ki jih je stalvil Hitler Angliji.

Vatikanski krogi trdijo, da je Hitler jasno povcdal, da nima namena uničiti Anglije. Zdej ima Anglija priliko pozivedeti od Hitlerja mirovne pogoje. Hitler si prizadeva preprečiti novo razdejanje.

Velika ležišča niklja

Državni rudniški urad poroča, da so v severnem delu države Arizone odkrili ogromne sklade niklja. Ena sama žila je dolga dvanaest milj ter šeststo čevljev široka. Kako globoka je, se zaenkrat še ne ve.

Nikelj je zelo važna tvarina pri izdelovanju letal.

Vtihatapljanje mamil

Carinski uradniki v San Francisco so na nekem japonskem parniku zaplenili za 17 tisoč dolarjev vtihatapljenega kokaina.

Neki japonski mornar je bil aretiran.

19 milijonov za Rdeči križ

Ameriški Rdeči križ je sklenil nabrati dvajset milijonov dolarjev za pomoč vsled vojne prizadetemu evropskemu prebivalstvu. Dasi je kampanja v teku šele nekaj mesecev, se je do sobote nabralo 19 milijonov 336 tisoč dolarjev.

Katedrala v Rheimsu nepoškodovana

Svetovnoznaní katedrali v Rheimsu so Nemci priznaseli. Tekom zadnje svetovne vojne je bila precej poškodovana, zdaj pa ni padel nanjo niti en izstrelek.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. - Naročnina za stari kraj stane \$7. - V Italijo lista ne pošiljamo.

Nova zaloga...

SLOVENSKE KNJIGE

CIGANKA Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati, pa je pobegnula. cena 75c

DAMA S KAMELJAMI

Spisal ALEKSANDER DUMAS Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnem romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja. cena \$1.75

GROFOV JAGER

Spisal Albin Hrovatin. Povest iz domačih hribov, ali povest o grofovem jageru Janezu Kresniku. cena 75c

HUBERT

Spisal Paul Keller. Roman iz loveškega življenja. cena \$1.-

JARA GOSPODA

Spisal JANKO KERŠNIK Lepše povesti, kot je Jara Gospoda, skoro ni mogoče najti. cena \$1.-

JARI JUNAKI

Spisal RADO MURNIK Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsakemu v veliko razvedrilo in zabavo. cena \$1.-

JERNAČ ZMAGOVAC

Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv. cena \$1.-

JUTRANJA ZVEZDA

Iz angleščine prevedel P. M. ČERNIGOJ Roman se vrši v Egiptu in pisatelj prav zanimivo predstavlja zmoglost prave ljubezni nad velikimi ovirami in nevarnostmi. cena \$1.-

KRAJ UMIRA

Spisal JOŽKO JURAC Mladi koroški Slovencé zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov in rudarjev. cena \$1.-

KAKOR HRASTI V VIHARJU

Spisal Strachwitz. Zelo zanimiva povest iz domačega življenja. cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE

Spisal IVAN CANKAR Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja. cena 75c.

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ Pisatelj popisuje slajno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobođenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji. cena \$1.-

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PREGELJ Poznani slovenski pisatelj popisuje čudovit svet med žarkostjo južnega solca in senco hladne severne noči. cena \$1.-

ROKOVNJAČI IZ PODTRATE

Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer. Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gronitovskem. cena 75c

ROŠLIN in VERJANKO

Spisal JANKO KERŠNIK Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripovedni pisatelj, v tem romanu popisuje življenje in dogodke na gradu Dvor v dolini Krke na Dolenjskem. Roman je zelo zanimiv od začetka do konca. cena \$1.-

SAMOSTANSKI LOVEC

Spisal L. Ganghofer. Ganghoferja pristočno med najboljše sodobne pisatelje. - Samostanski lovec je najbolj mojstersko njegovo delo. cena \$1.50

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovensčine v tem svojem romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi. cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Spisal MIRKO JAVORNIK Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: srečal se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih. cena \$1.-

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ Najboljši in še živčiji slovenski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesni so posvečene njegovi ženi Ani. cena \$1.-

V LIBIJSKI PUŠČAVI

Spisal A. Conan Doyle. Zelo zanimiv roman, čegar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi bajnega Nila. cena 50c

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rogški Slatini. cena \$1.-

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značaje ter knjigo sam označuje kot "Povesti in orisi." cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller. V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogodke na kmetih in posebno v gozdovih. cena \$1.25

ŽITO POGANJA

Spisal Rene Bazin. Francoski roman zelo napete vsebine. cena 75c

ZADNJI MOHIKANEK

Spisal J. F. Cooper. Dejanje se vrši v letu 1757, ko so še Indijanci kraljevali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanji državi New York in Vermont. cena \$1.-

Naročite pri: KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Poštino plačamo mi.

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.